

peilaten

Ilmassa

Jos Tiedotustutkimus julkaisisi suomalaisten maakuntalehtien kaikki hölmöt yleisönosastokirjoitukset, se muistuttaisi Helsingin Puhelinluettelo.

Yksi nyt kuitenkin, saksittu lahtelaisesta Etelä-Suomen Sanomista. Muistatehan tuon julkaisun, jossa omistajansa Ossi Kivekkään mukaan on toimittajia vain siksi, ettei hän jaksakaan itse kirjoittaa lehteä täyteen.

Näin se menee: "Jos kerran junat voivat kulkea ilmassa, miksi eivät autotkin voisi kulkea ilmassa. Ja jos autot voisivat kulkea ilmassa, miksi eivät ihmisetkin voisi kulkea ilmassa. Ja jos ihmiset voisivat kulkea ilmassa, miksi tarvittaisiin autoja ja junia. S.H." (E-S S 12.4.87)

Mitä tämä on? Paavo Haavikko? Mauno Koivisto? Nalle Puhia?

Hyvä palvelu

Mitä on hyvä tietoliikennepalvelu? Esi-merkkimme on tällä kertaa posti- ja teleliikenteen parista, Yhdysvalloista. Vuosikymmenemme alussa, aikana, jolloin Reaganin hallinto vielä puhui rajoitetun ja voitettavissa olevan ydinsodan mahdollisuudesta, tenttasi edustajainhuoneen alakomitea Postipalvelujen Siviilipuolustuksen Koordinaattoria. Koordinaattori totesi, ettei edes ydinsota keskeytä postin työtä: "Ne, jotka ovat jäljellä, saavat postinsa. Ensimmäisen luokan posti toimitetaan perille, vaikka eloonjääneillä ei sattuisikaan olemaan postimerkkejä".

Suoraan sieluun

Tiedättehän suoramainoskirjeet. Ne, jotka alkavat: "Tämä kirje on lähetetty juuri Sinulle, hyvä SUKEVAN KESKUSVAN-KILA". Ja päättyvät: "Tulët varmasti nauttimaan Valituista Paloista, hyvä PIZZERIA TAHITI". Ne, joilla Suomessa myydään etupäässä lehtiä, mutta Yhdysvalloissa myös poliitikkoja.

Larry Sabato kertoo mainiossa kirjasaan *The rise of political consultants* (New York 1981) muutaman esimekin siitä, miten suorakirjeiden suunnittelijat onnistuvat luomaan henkilökohtaisuuden vaikutelman siitä huolimatta, että kirje on lähetetty muutamalle miljoonalle. George Bushin konsultti Bob Odell liitti suorakirjeeseen kopioita ajankohtaisia kysymyksiä käsittelevistä lehtijutuista. Niihin oli laserprintattu Bushin "henkilökohtaisia huomautuksia" vastaanottajalle. Alkuteksti kuului: "Irving Potzrebielle - ajattelin, että voisit olla kiinnostunut näistä tuoreista leikkeistä - G.B". Suuri osa vastaanottajista palautti leikkeet myöhemmin jonkin tämänkaltaisen saateen kera: "Kiitos lainasta - palautan nämä, koska varmasti tarvitset kopioitasi itse".

Yksityiskohdat ovat tärkeitä. Pyydetäessä raha-avustusta poliitikoille karttuva summa on kolminkertainen silloin, kun palautuskuoressa on leiman sijasta "oikea" postimerkki. Myös tekstin sisään on saatava vastaanottajan nimi ("Ja nyt, herra Potzrebie, siirtykäämme toiseen kiintoisaan asiaan") ja nimikirjoituksen on oltava täysin aidon näköinen. Uusoi-keiston kuuluisa suorakirjeguru, Richard Vigurie, toi aikanaan käyttöön "vaimokirjeen", joissa ehdokkaan vaimo "kirjoitti" potentiaalisten lahjoittajien vaimoille hyvin henkilökohtaiseksi suunnitellun viestin; avioliiton vaiheita, lapsia, koiria, puutarhaa ja muuta sellaista. Yksi kirjeistä päättyi sanoihin: "Nyt minun täytyy lopettaa, sillä vauva itkee".

Mutta tekniikka kehittyy. Valitut Palat käyttää nykyisin suorakirjemainonnassa Suomessakin laskun näköisiä kirjeitä. Tulevat näet silloin luetuiksi hyvin tarkasti.

OHJEITA KIRJOITTAJILLE

Puhtaaksikirjoitetut käsikirjoitukset toimitetaan kahtena kappaleena päätoimittajalle tai toimitussihteerille. Käsikirjoituksen ensimmäiselle sivulle on merkittävä nimen ja osoitteen lisäksi oppiarvo, virka-asema ja toimipaikka Numeron kirjoittajia -palstaa varten.

Artikkeliosastossa julkaistaan empiirisiä, teoreettisia tai metodologisia kirjoituksia.

Katsauksia-osastossa julkaistaan esim. erittelyjä käynnissä olevasta tutkimustoiminnasta tai kiinnostavasta kirjallisuudesta, haastatteluja ja muita ajankohtaisia kirjoituksia.

Petiittiosastossa julkaistaan vaihtelevaa materiaalia keskustelupuheenvuoroista kirja-arvosteluihin ja pieniin alaa koskeviin uutisiin.

Kirjoitusten ulkoasusta on huomattava:

Käsikirjoitusliuskan tulisi sisältää korkeintaan 28 riviä.

Kuviot ja taulukot on ladontateknisistä syistä laadittava erilliselle paperille. Kuvioiden on oltava puhtaaksi piirrettyssä muodossa.

Lähdeviitteet sijoitetaan kirjoituksen sisään sulkeisiin siten, että ensimmäiseksi tulee kirjoittajan sukunimi, sitten kirjoituksen painovuosi ja viitauksen sivunumerot, esim. (Hemánus & Tervonen 1980, 110-115). Erilaisia selittäviä alaviitteitä on syytä välttää.

Arvosteltavista kirjoista annetaan seuraavat tiedot: kirjoittajan nimi, kirjan nimi, (julkaisusarja), painopaikka, kustantaja, painovuosi ja sivumäärä.

Lähdeluettelot liitetään kirjoituksen loppuun otsikolla kirjallisuus. Keskustelupuheenvuorojen yhteydessä ei lähdeluetteloita julkaista, vaan tarpeen vaatiessa on tiedot mainittava itse tekstissä. Luettelo laaditaan tekijän sukunimen mukaisessa aakkosjärjestyksessä. Lähteestä mainitaan tekijän sukunimi (versaalilla), etunimi, teoksen nimi, painopaikka, (kustantaja) ja painovuosi, esim.: HEMANUS, Pertti & TERVONEN, Iikka. Objektiivinen joukkotiedotus. Helsinki, Otava, 1980. Aikakauslehtiartikkelista ilmoitetaan tekijän ja artikkelin nimen lisäksi julkaisun nimi, vuosikerta, ilmestymisvuosi, lehden numero ja sivunumerot, esim.: EWEN, Stuart. Massakulttuuri, narsismi ja sodan moraalitalous. Tiedotustutkimus 4(1981):2, s. 37-52.